

KORT & GODT OM: ASSIMILATION & METATESER

De fleste småbørn har udtalevanskeligheder i større eller mindre grad. Dette skyldes at det tager tid for barnet at opbygge et lydinventar og lære hvordan de forskellige lyde skal produceres. Mange børn vokser fra udtalevanskelighederne, mens andre børn har brug for konkret træning i lydene. Der findes forskellige former for udtalevanskeligheder. Nedenfor kan du læse om de to typer af udtalevanskeligheder som kaldes for "assimilation" og "metateser".

Hvad er assimilation?

Assimilation er en fonologisk proces, hvor én lyd i ordet påvirker en anden lyd i ordet.

Det er muligt at lyden i starten af ordet påvirker en lyd senere i ordet, fx **dukke** = **dåde**. Det er også muligt at en lyd i slutningen af ordet påvirker en lyd i starten af ordet, fx **sløjfe** = **fløjfe**.

Nogle gange kan andre lyde i ordet også påvirke den korrekte lyd, fx kan "dreng" blive til "grang" og "traktor" blive til "kragtor".

Assimilation kategoriseres som et typisk udtalemønster frem til at barnet er 2;11 år. Hvis barnet fortsat laver assimilationer herefter bør man tage kontakt til den lokale PPR-logopæd som kan tilbyde konkret vejledning.

Metateser kategoriseres som et atypisk udtalemønster, hvilket betyder at udtalefejlen ikke vil falde på plads af sig selv. Man bør derfor kontakte den lokale PPR-logopæd for vejledning.

Hvad er metateser?

Metateser er en fonologisk proces, hvor rækkefølgen af to lyde i et ord byttes rundt, så rækkefølgen pludselig ændres.

Måske hører du dit barn sige "bantørste" i stedet for "tandbørste" eller "hets" i stedet for hest.

5 tips til udtaletræningen

1. Klap stavelser så barnet får alle lyddele med og den lydlige opmærksomhed øges.
2. Øv rim og remser. Rytmen i remser kan være god træning i at få alle lyddele med.
3. Forsøg ikke at rette på barnet, men gentag i stedet ordet med korrekt udtale, så barnet hører det.
4. Find på sjove lydlege. I kan fx gå på lydskattejagt hvor I skal finde ord der starter med de lyde der driller.
5. Øg barnets lydlige opmærksomhed på den lyd der driller, ved at lægge ekstra tryk på lyden - når du taler, og når du læser højt fra bøger, fx "ja, det er en **t**raktor".